

Kamervragen over expathuizen

VVD is mordicus tegen vergunningplicht voor het tijdelijk verhuren van vrijesectorwoningen

TON DAMEN

AMSTERDAM – Mogen gemeenten de verhuur van vrijesectorwoningen aan expats en toeristen verbieden of beperken? Deze vraag stelt de VVD-fractie van de Tweede Kamer aan minister Jacqueline Cramer (Vrom).

Aanleiding is de door Amsterdam

ingestelde vergunningplicht voor expatverhuur, die in maart volgend jaar wordt ingevoerd als de gemeenteraad ermee akkoord gaat. Amsterdam zal een beperkt aantal vergunningen verlenen en behalve leges ook een bedrag vragen voor het onttrekken van woningruimte.

De VVD vraagt Cramer of de waslijst van verhuurregels die Amsterdam eigenaren van vrijesectorwo-

ningen wil opleggen, in strijd is met de Huisvestingswet. Kamerlid Brigitte van der Burg: "Wij denken dat, maar we willen de antwoorden afwachten." Vervolgens zal de VVD de minister verzoeken het Amsterdamse beleid voor te dragen voor vernietiging door de kroon.

Van der Burg: "De wet gaat uit van een duidelijk principe. Tot een bepaalde huurgrens, iets boven de

zeshonderd euro, en tot een bepaalde koopprijs is de woningmarkt gereguleerd. Daarboven is de markt vrij. We willen weten of de minister dat ook zo ziet."

Amsterdam kondigde gisteren de laatste, versoepelde variant van de expatregeling aan. Die voorziet erin dat 1350 ingelote verhuurders na betaling van leges en een heffing van 1,2 procent van de WOZ-waarde van

de woning een verhuurvergunning krijgen voor vijf jaar. De aanvankelijke plannen gingen uit van 825 woningen en een heffing van drie procent.

Verhuurorganisatie Vesteda dreigde vorige week met juridische stappen als Amsterdam de plannen voor *short stay* doorzet. De recente versoepelingen veranderen niets aan de opstelling van Vesteda.

Het SPDC Oost is voorlopig dicht. 'Het was er kaal, vervelend, smerig. Het personeel was ongeïnteresseerd, de patiënten op zichzelf aangewezen.'

FOTO ROBIN UTRECHT/ANP

'Ik ken die gore, kale isoleer maar al te goed'

De dood van psychiatrische patiënt Wim Maljaars (47) in een isoleercel van het Sociaal Psychiatrisch Dienstencentrum Oost heeft geleid tot enorme onrust onder psychiatrische patiënten en hun familie.

LOES DE FAUWE
MARIANNE LAMERS

Een paar jaar geleden werd mijn zoon opgenomen in het SPDC Oost. Door de jaren heen had hij (en ik als moeder) al het een en ander aan Amsterdamse klinieken gezien, waar je – nog afgezien van de situatie van mijn zoon – helemaal niet vrolijk van werd, zowel wat de behuizing betrof als de zorg. Er leek een stemming te zijn van totale desinteresse,' schrijft een moeder, Miep Schram.

'Maar wat ik aantrof bij SPDC Oost, sloeg alles. Een kaal, vervelend, verwaarloosd, smerig interieur. Op het kantoor zat ongeïnteresseerd personeel, dat geïrriteerd reageerde als je iets wilde vragen. Maar erger was dat men zich nauwe-

lijks bezighield met de patiënten, mensen die al zo kwetsbaar waren. Die leken min of meer op zichzelf aangewezen, en op elkaar. Gelukkig werd mijn zoon na ruim een week overgeplaatst naar het SPDC in de Tweede Constantijn Huygensstraat, waar de zorg iets humaner was (en inmiddels nog verder is verbeterd).'

Sinds bekend is geworden dat binnen een maand twee patiënten van het SPDC Oost zijn overleden, lijkt het is alsof de deuren van het slot zijn en betrokkenen eindelijk hun verhaal kwijt kunnen over de zorg, of beter gezegd: het gebrek daaraan, in het SPDC Oost.

Vaak zijn hiervan ook meldingen gedaan bij klachtencommissies of de inspectie voor volksgezondheid. "Maar er gebeurt nooit iets mee," zegt Henriëtte Lowie (67). Haar broer Herman, diagnose schizofrenie, krijgt al een jaar of dertig psychiatrische zorg. Hij zat ook in het SPDC Oost en nu al weer enige tijd in Sporenburg, een andere vestiging van de 'volwassenen ketenzorg'. "Daar gebeuren ook vreselijke dingen. Wat die Wim is overkomen, had ook zo maar mijn broer kunnen gebeuren."

Gisteren meldde zij zich bij de inspectie. Nu zaken naar buiten komen, wil ook zij wel eens een onderzoek naar de bejegening van haar

broer. Maar de inspectie zei dat 'Herman geen calamiteit is'. Lowie: "Het kwam er op neer dat ze geen onderzoek doen als iemand niet dood is. Zo begreep ik dat."

'Ik ben van nature geen klachten-type, maar dit zit mij zo hoog,' schrijft nog een moeder, Corry Jonkman. 'Na het overlijden van haar baby is mijn dochter de laatste zes jaar vijf keer met een psychose opgenomen geweest in het SPDC Oost. Een drama dus. Het was steeds een crisissituatie. Ze gooiden haar soms na een dag zonder mededeling in de isoleer. Soms wel drie weken, als ze niet precies deed wat ze zeiden. Van een zorgvuldige begeleiding was echt geen sprake. Ik ken die gore, koude, smerige, kale isoleer van binnen en van buiten. Als moeder of als echtgenoot had je niets in te brengen, we mochten soms niet op bezoek.'

'In de isoleer zat ze soms urenlang in een nat, gescheurd hemd en niemand keek echt naar haar om. Gruwelijk, gruwelijk. Het personeel was onbeschoft. Ik hoor Agnes Kant van de SP zeggen dat het personeel er niets aan kan doen, maar ze waren verschrikkelijk. Spraken over patiënten waar iedereen bij was. In de zes jaar heeft mijn dochter misschien vijf keer een half uurtje een psychiater gezien en dan steeds een

andere. Er was geen enkele vorm van hulpverlening.'

En ze schrijft verder: 'Mijn dochter is ook een keer weggevloden, volkomen verward, zonder goede kleding. Ze heeft rondgezworven, is meegegaan met daar rondwalende mannen en is terecht gekomen bij de C1000. Daar was de winkelchef zo vriendelijk om mij te bellen. Wat voel je je machteloos als je

'Ze zat soms uren in een nat, gescheurd hemd, zonder enige zorg'

hoort dat je dochter op blote voeten bij de C1000 staat. In de kliniek werd ze na uren nog steeds niet vermist. En nergens kon je terecht met een vraag of een klacht.'

AMC De Meren en JellinekMentrum (beide tot stand gekomen na fusies) zijn sinds deze maand gefuseerd tot een nog grotere organisatie, Arkin, waar ook het voorlopig gesloten SPDC Oost onder valt. Bij Arkin werken ruim 3100 mensen, op 43 locaties in Amsterdam en 3 buiten Amsterdam. De organisatie heeft nu ruim 28.000 mensen 'in zorg'. Arkin is volgens hun website 'in het leven geroepen om de cliën-

ten beter van dienst te zijn.' 'Gerichte zorg voor het beste resultaat.' 'Minder overdrachtsmomenten en meer integrale behandelplannen.'

Henriëtte en Herman Lowie hebben voorlopig weinig boodschap aan deze mooie beloften. Henriëtte zit verzuimd thuis. "Mijn broer, die slim is en kritisch, wordt geschoffeerd." Nu moet hij voor de vierde keer binnen Sporenburg verkassen. Eerst van de afdeling naar een eigen kamer, toen naar een zogenoemde 'wuiwoning' aan de overkant, daarna weer terug naar de afdeling. "Want in de wuiwoning krijgt hij geen hulp en als het dan vies wordt, zeggen ze: 'Je moet het schoonhouden, anders ga je eruit.'"

Vorige week kreeg Herman eindelijk de toezegging dat hij terug mocht naar zijn oude kamer – zijn wens, maar dat werd maandag weer afgeblazen. Lowie: "Nu mag hij misschien een kamertje aan de achterkant, maar dat heeft afgeplakte ramen! En als je wat zegt, reageren ze altijd hetzelfde. Altijd zeggen ze: 'Ja, ja, we gaan het morgen bespreken.'"

"Herman zegt: 'Ik moet rustig blijven, anders gooien ze mij er weer uit.' En hij raakt door de stress helemaal in de war. Maar zij hebben de macht, hè, en die gebruiken ze. Het is gewoon verschrikkelijk."